

มาตรการทางกฎหมายในการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริง ด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา¹

ศรัณย์ชัย จันทรมณี²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์การสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าในระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นไม่ว่าจะเป็นระบบ “กล่าวหา” หรือระบบ “ไต่สวน” ก็ตาม พยานหลักฐานมีความสำคัญอย่างมากในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญาให้แก่ผู้เสียหาย ตลอดจนผู้ต้องหา และจำเลย ซึ่งพยานหลักฐานนั้นมีหลายประเภทไม่ว่าจะเป็น พยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือ พยานวิทยาศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตาม การจะได้พยานหลักฐานมานั้นในบางครั้งอาจจะต้องมีการกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรม จึงต้องมีกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีอำนาจในการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกาย เพื่อนำตัวอย่างที่ได้จากร่างกายไปเปรียบเทียบกับพยานหลักฐานอื่น ๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ ดังนั้น คำถามที่ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายมากน้อย เพียงใด ต้องพิจารณาหาคำตอบจากแนวคิดทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) และ ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม (Due Process)

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายในการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาอำนาจของเจ้าพนักงานในการสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคหนึ่ง ให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนในการตรวจพิสูจน์ พยานบุคคล วัตถุ เอกสารใดๆ โดยทางวิทยาศาสตร์ได้ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไป แต่อย่างไรก็ตาม หากการตรวจพิสูจน์บุคคลนั้นต้องมีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายของบุคคลนั้นๆ อาทิ เช่น เลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สาร

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์รณ เล้งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสุวรรณค์

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกาย กรณีดังกล่าว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสอง ให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสั่งให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์ได้ เพียงแต่มีเงื่อนไขว่า “คดีดังกล่าวนั้นต้องเป็นคดีที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีขึ้นไปเท่านั้น” ซึ่งหากเป็นกรณีความผิดที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีเสียแล้วนั้นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็จะไม่มีอำนาจทำการสั่งให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์ได้เลย เช่น ความผิดฐานทำแท้ง มาตรา 301 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งส่งผลให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

ประเด็นปัญหาที่สองบุคคลที่มีอำนาจสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสอง ให้อำนาจเฉพาะพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเท่านั้น ซึ่งคำว่า “พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ” นั้นหมายถึง พนักงานสอบสวนที่มีอำนาจหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อสรุปสำนวนแล้วมีความเห็นทางคดี ไม่ว่าจะเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง หรือควรให้งดเว้นการสอบสวนหรือให้ยุติคดี จึงเป็นการจำกัดอำนาจของพนักงานสอบสวนมากเกินไป โดย “พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ” นั้น ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 19 20 และ 140 เท่านั้น ในบางกรณีที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นหลายท้องที่อาจจะยังไม่ทราบว่าท้องที่ใดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มีความจำเป็นต้องสั่งให้ทำการตรวจทางวิทยาศาสตร์ไว้ก่อน ซึ่งหากต่อมาปรากฏว่า พนักงานสอบสวนที่สั่งให้ตรวจพิสูจน์นั้นมิใช่ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ก็อาจจะทำให้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์นั้นเสียเปล่าไปเลย

ประเด็นปัญหาที่สามการให้ความยินยอมของผู้ต้องหาที่เป็นเด็กในการตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาตรา 131/1 ให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเท่านั้นมีอำนาจสั่งให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และผู้ต้องหาต้องให้ความยินยอมด้วย ซึ่งจะมีปัญหาว่าหากความยินยอมให้ตรวจนั้นเป็นความยินยอมของผู้ต้องหาที่เป็นเด็กเพียงผู้เดียว จะถือว่าผู้ต้องหาให้ความยินยอมหรือไม่ เพราะเด็กเป็นบุคคลที่ถูกชักจูงได้ง่าย หรือเด็กอาจจะไม่เข้าใจว่าตนเองกำลังถูกสอบสวนอยู่ อีกทั้งจะถือว่าพยานหลักฐานดังกล่าวนี้เป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ประเด็นปัญหาที่สี่อำนาจของศาลในการสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 244/1 ให้อำนาจศาลในการสั่งตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ เอกสารใดได้ ซึ่งจำกัดแต่เฉพาะกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกเท่านั้น ไม่รวมถึงความผิดอาญาที่มีโทษปรับหรือโทษอย่างอื่นที่มีโทษจำคุกสถานเดียว ศาลก็จะไม่มีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์ได้เลย เช่น ความผิดฐานบุพการี ตามมาตรา 289(1) หรือ ชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความ

ตาย ตามมาตรา 339วรรคห้า หรือ ความผิดฐานวางเพลิงเผาโรงเรือน มาตรา 218(1) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการสั่งให้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยวิธีการเก็บตัวอย่างจากร่างกายในคดีอาญา ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาอำนาจของเจ้าพนักงานในการสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้ศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสอง จากเดิมที่บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผม หรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี” ผู้ศึกษาเห็นควรเพิ่มเติม แก้เป็นว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกหรือประหารชีวิต หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี”

2. ปัญหาของบุคคลที่มีอำนาจสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสอง

จากเดิมที่บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี” ผู้ศึกษาเห็นควรเพิ่มเติม แก้เป็นว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนท้องที่ที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี”

3. ปัญหาการให้ความยินยอมของผู้ต้องหาที่เป็นเด็กในการตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 จากเดิมที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามมาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้”

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือ

บุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี

ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามมาตรา นี้ ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

ให้ยกเลิกความในวรรคสามเดิม และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน เป็นวรรคสาม และวรรคสี่

“การตรวจพิสูจน์ตามวรรคสองนั้น ถ้าผู้จะต้องผู้ตรวจเป็นบุคคลซึ่งอายุยังไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้จะต้องถูกตรวจด้วย

ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามมาตรา นี้ ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

ผู้ศึกษาเห็นควรเพิ่มเติม แก้ไขเป็นว่า มาตรา 131/1 “ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามมาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้น

ว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหา หรือผู้เสียหายนั้น แล้วแต่กรณี

การตรวจพิสูจน์ตามวรรคสองนั้น ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาเป็นบุคคลซึ่งอายุยังไม่ครบสิบห้าปี บริบูรณ์ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้จะต้องถูกตรวจด้วย

ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามมาตรา นี้ ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

4. ปัญหาอำนาจของศาลในการสั่งให้ตรวจเก็บตัวอย่างจากร่างกายโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ผู้ ศึกษามีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 244/1 วรรคหนึ่ง จากเดิมที่บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุก หากมีความจำเป็นต้องใช้ พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงใดที่เป็นประเด็นสำคัญแห่งคดี ให้ศาลมี อำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้” ผู้ ศึกษาเห็นควร แก้เป็นว่า “ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกหรือประหารชีวิต หากมีความ จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงใดที่เป็นประเด็นสำคัญแห่ง คดี ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด โดยวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ได้”

เอกสารอ้างอิง

ชัยเกษม นิติสิริ. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภาค 2 สอบสวน. กรุงเทพมหานคร : โรง

พิมพ์สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2556.

สมชัย ฑิตมาอุตมากร. พยานหลักฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พลสยาม พรินต์ติ้ง (ประเทศไทย), 2557.

สทรรฐ กิติ สุภาการ. หลักและคำพิพากษา : กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2560.